

Οι ανανεώσιμες πηγές εργαλείο του αρχιτεκτονικού

Το παγκόσμιο φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής αλλάζει τα δεδομένα και η εξοικονόμηση και εν συνεχεία η απόδοση της ενέργειας αποτελούν πλέον βασικούς άξονες του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού

Η Αρχιτεκτονική είναι μια κοινωνική και ανθρωπιστική επιστήμη, με βασικούς συντελεστές συνεργίας το Κλίμα, το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό σε σχέση με το Χρόνο, το Χώρο και την Τεχνολογία. Το Κλίμα και το Περιβάλλον είναι οι παράγοντες του Νοητού Κόσμου του Πλάτωνα, που παραμένει διαχρονικά αναλλοίωτος, ενώ ο Χώρος, ο Χρόνος και η Τεχνολογία είναι οι παράγοντες του Αντιληπτικού (Αισθητού) Κόσμου του Πλάτωνα, που βρίσκεται υπό συνεχή ροή.

«Ο Πολιτισμός, και μέσα και έξω από αυτόν η Αρχιτεκτονική, πρέπει να είναι η κοινή συνισταμένη του συνόλου των αποκρίσεων του ανθρώπου στις προκλήσεις του φυσικού περιβάλλοντος» (καθ. **Χρήστος Ντούμας**).

«Η Γη, ηλικίας, περίπου, 4,5 εκατομμυρίων ετών, διανύει ακόμα τη Μεσοπαγετωνική περίοδό της, κάτι που σημαίνει ότι είναι ένας πλανήτητης μέσης ηλικίας, στο μέσον

της ζωής του» (καθ. **Ακαδ. Χρήστος Ζερεφός**).

Οι κλιματικές αλλαγές ακολουθούν τον πλανήτη καθ' όλη την πορεία του στο χρόνο. Η σημερινή Κλιματική Αλλαγή, όμως, συμβαίνει με ταχύτερο και ανώμαλο ρυθμό. Προς αποφυγή των περαιτέρω δραματικών επιπτώσεων αυτής της επιταχυνόμενης πορείας μεταβολής του Κλίματος, η Αρχιτεκτονική και η Πολεοδομία πρέπει να ξαναπλησιάσουν, όπως και στο παρελθόν, τον Άνθρωπο και την Κοινωνία και όχι να αποτελούν εργαλεία μιας ανεξέλεγκτα μορφοκρατικής και τεχνολογικής παράκρουσης.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών μιλούσαμε για ευαισθητοποίηση των αρχιτεκτόνων και των πολεοδομών, σε σχέση με τη βιοκλιματική αρχιτεκτονική και την πολεοδομία. Επίσης, αναδείχτηκε ένα νέο Marketing όπου ένα αρχιτεκτονικό έργο, εκτός από όλα τα άλλα προτερήματά του, αναφερόταν και ως βιοκλιματικό ή οικολογικό ή φι-

λικό προς το περιβάλλον. Όμως έχει έρθει ήδη ο χρόνος όπου όλα αυτά πρέπει να θεωρούνται απλώς αυτονόητα στην εργασία των αρχιτεκτόνων και των πολεοδομών. Δεν υπάρχει πλέον άλλος δρόμος. Ο πλανήτης δεν αντέχει άλλα κτίρια, που δεν εξυπηρετούν τις παραπάνω αρχές. Όταν ο Αρχιτέκτονας μελετά και σχεδιάζει, η εξοικονόμηση καταρχήν της ενέργειας, αλλά και η διαδικασία ανανέωσης της ενέργειας, αποτελούν πλέον βασικά και αναπόσπαστα εργαλεία της δουλειάς του. Αυτό που μόλις λίγα χρόνια πριν ήταν πολυτέλεια και προνόμιο των λίγων, σήμερα πρέπει να γίνει η καλώς εννοούμενη ρουτίνα, το σύνθημα, το αναμενόμενο, το βέβαιο, η προσπατούμενη παραδοχή. Η γνώση, η κατανοήση, η προδιαγραφή και, τελικά, η εφαρμογή και η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, είναι ίσως τα πιο κρίσιμα, δυνατά και αξιόπιστα εργαλεία των επιστημόνων στον Αρχιτεκτονικό και Πολεοδομικό Σχεδιασμό.

ενέργειας, σχεδιασμού

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας είναι προπομπός αυτής της δύσκολης πορείας. Η στάση των Ελλήνων Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών απέναντι στην Κλιματική Αλλαγή είναι δυναμική. Το TEE, σε συνεργασία με τη Διεθνή Ένωση Αρχιτεκτόνων (UIA) και το Διεθνές Πρόγραμμα Εργασίας της **UIA ARES «Αρχιτεκτονική & Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» (Architecture & Renewable Energy Sources)**, στο πλαίσιο των συνδυασμένων δράσεων του DESIGN-LAB, με την υποστήριξη της διοργανώτριας «A&M Consultants», οργάνωσε ημερίδα,

που έλαβε χώρα το Σάββατο 8 Μαΐου 2010 στις Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις του πρώην Δυτικού Αερολιμένα στο Ελληνικό, με θέμα «Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Εργαλείο Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού για την Κλιματική Αλλαγή». Η μεγάλη προσέλευση των συναδέλφων ήταν ενδεικτική μιας όχι πλέον απλής ευαισθητοποίησης, αλλά μιας δυναμικής και ανατρεπτικής εμπλοκής και ενεργοποίησης από μέρους τους. Οι διακεκριμένοι προσκεκλημένοι επιστήμονες από όλο τον κόσμο, Αρχιτέκτονες και Μηχανικοί από τις 5 ηπείρους του πλανήτη, πολι-

τικές προσωπικότητες και επιστήμονες εμπειρογνώμονες, συνθέσαν ένα διδυμο διαδραστικό πάνελ, όπου διαλύθηκε κάθε ενδοιασμός σε σχέση με το σοβαρό κλιματικό πρόβλημα του πλανήτη και την ανάγκη αφοσίωσης στην αποφυγή των συνεπειών της Κλιματικής Αλλαγής, απ' όλη την Αρχιτεκτονική Παγκόσμια Κοινότητα. Την εκδήλωση συντόνισε ο **Νίκος Φιντικιάκης**, διευθυντής του Διεθνούς Προγράμματος Εργασίας ARES της UIA.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν εκ μέρους του Τεχνικού Επιμελητηρίου ο **Χρήστος Σπυρτζής**, Β' Αντιπρόεδρος του TEE και ο **Στάθης Τσέγκος**, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας του TEE και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επιμελητηρίων. Εκ μέρους της UIA χαιρετισμό απηύθυναν η **Λίζα Σιόλα**, Αντιπρόεδρος της UIA στη Region II και Πρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος της UIA και ο **Βασίλης Σγούτας**, πρώην πρόεδρος της UIA, ενώ ο πρόεδρος του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, **Ευάγγελος Λυρουδίας**, χαιρέτισε την εκδήλωση δίνοντας το στίγμα της ζωηρής ενεργοποίησης του κλάδου απέναντι στο μείζον πρόβλημα της Κλιματικής Αλλαγής. Ο **Δημήτρης Αντωνάκος**, εκπρόσωπος του φορέα DESIGN-LAB καλωσόρισε τους επιστήμονες απ' όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα τους συμμετέχοντες αρχιτέκτονες και μηχανικούς.

Η ευρωβουλευτής **Άννυ Ποδηματά**, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ενέργειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έδωσε την εναρκτήρια, βασική ομιλία της εκ-

δήλωσης, τονίζοντας τη χρονική υστέρηση με την οποία η Ελλάδα ανταποκρίθηκε στην ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων, ενώ χαρακτήρισε δραματικά κρίσιμη την απόκριση της χώρας μας στη νέα αναθεωρημένη νομοθεσία, που έπεται, για το ίδιο θέμα.

Η Γαλλία, η Κίνα, η Χιλή, η Ρωσία, η Ουγγαρία, η Τυνησία και η Ιταλία ήταν μερικές από τις χώρες που εκπροσωπήθηκαν στην εκδήλωση, καλύπτοντας γεωγραφικά όλο τον πλανήτη, καθώς οι προσκεκλημένοι αρχιτέκτονες από αυτές τις χώρες παρουσίασαν τις αποκρίσεις του αρχιτεκτονικού κόσμου, ουσιαστικά, σε κάθε γεωγραφικό πλάτος και μήκος της Γης, καταδεικνύοντας τη δράση απέναντι στο συγκεκριμένο πρόβλημα της Κλιματικής Αλλαγής, που αν και διαφοροποιείται κατά τόπους, παραμένει τελικά ένα και το αυτό. Ο **Albert Dubler**, αντιπρόεδρος της UIA στη Region I, επισήμανε την καταλυτική παρουσία της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων κατά τη διάρκεια του COP 15, που έλαβε χώρα τον περασμένο Δεκέμβριο στην Κοπεγχάγη. Η **Zhu Yingxing**, καθηγήτρια Cooling Engineering στο Πανεπιστήμιο του Πεκίνου στην Κίνα, παρουσίασε τις προσπάθειες του επιστημονικού κόσμου της χώρας της για την επίτευξη του στόχου μείωσης του κόστους εφαρμογής των μεθόδων βέλτιστης ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων. Ο **Javier del Rio**, καθηγητής Αρχιτεκτονικής στο Πανεπιστήμιο του Σαντιάγο στη Χιλή, τόνισε την ανάγκη επιστροφής στην αν-

ΗΜΕΡΙΔΑ & ΕΚΘΕΤΗΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
29 ΜΑΪΟΥ 2010, 10 πμ. - 7μμ. ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Εθνικής Αρμύνης 27)
 Οργάνωση: LEADEREXPO (www.leaderexpo.gr) & ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

θρώπινη κλίμακα σχεδιασμού, χαρακτηρίζοντας την κατασκευή ουρανοξυστών πραγματική ανοησία, εν μέσω επιταχυνόμενης Παγκόσμιας Κλιματικής Αλλαγής. Ο **Alexander Remisov**, Αρχιτέκτων από τη Ρωσία, παρουσίασε μια σειρά νεότευκτων αρχιτεκτονικών έργων από τη χώρα του, που εξυπηρετούν και συντονίζονται με την παγκόσμια προσπάθεια μείωσης των εκπομπών ρύπων στο κτισμένο περιβάλλον. Ο **Amine Turki**, Αρχιτέκτων και αντιπρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων της Τυνησίας, εκπρόσωπος, επίσης, της Παναφρικανικής Ένωσης Αρχιτεκτόνων, κατέδειξε μέσω εικόνων από την παραδοσιακή βιοκλιματι-

SOLAR, παρουσίασε τη σχεδόν τριακονταετή και επιτυχημένη πορεία του προγράμματος, στο πλαίσιο της ενημέρωσης και κινητοποίησης όλο και περισσότερων επιστημόνων προς την αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής.

Απέναντι στο πάνελ με τους εκπροσώπους της Παγκόσμιας Αρχιτεκτονικής Κοινότητας και σε κοινό που ξεπέρασε τα 400 άτομα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον και έντονη συμμετοχή προκάλεσαν οι παρεμβάσεις επιστημόνων και εμπειρογνομόνων, διακεκριμένων πανεπιστημιακών και ακαδημαϊκών, που τοποθετήθηκαν ανοιχτά απέναντι στο πρόβλημα της Κλιματικής Αλλαγής και τον κρίσιμο

της Ακαδημίας Αθηνών, απέδωσε με αδιαπραγμάτετο τρόπο και απλά λόγια τον ορισμό και τη δραματική πραγματικότητα της Κλιματικής Αλλαγής, έτσι ώστε να μην υπάρχει καμία απορία ή αμηχανία για το τι πραγματικά συμβαίνει σήμερα στον πλανήτη και τι αναμένεται να συμβεί, αν δεν αλλάξει ριζικά ο Αρχιτεκτονικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός σε όλο τον κόσμο. Ο **Μάνθος Σανταμούρης**, καθηγητής Φυσικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και από τους πρωτοπόρους της εκπαίδευσης των αρχιτεκτόνων στον τομέα του Κλίματος και της Φυσικής του Κτισμένου Περιβάλλοντος, επισήμανε την ανάγκη εξοικονόμησης ε-

μογής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ταυτόχρονη τεκμηριωμένη ανάλυση και μεθόδευση μελετών θέρμανσης, ψύξης και αερισμού.

Η Κλιματική Αλλαγή είναι εδώ. Ήταν εδώ και θα είναι εδώ. Συνέβαινε πάντα. Αυτή τη φορά, όμως, συμβαίνει ταχύτερα από τον φυσικό νόμο, υπακούοντας ταυτόχρονα σε αυτόν. Το πρόβλημα είναι σαφές, κρίσιμο και απαιτεί αυτονομία και άμεσες δράσεις. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα κτίρια και τις συγκεντρώσεις κτιρίων στον πλανήτη είναι περισσότεροι από αυτούς που μπορεί ο πλανήτης να διαχειριστεί με το φυσικό τρόπο χωρίς ανατροπές στις ζωές

κή αρχιτεκτονική των πανάρχαιων χωριών της τυνησιακής ερήμου, το εφικτό των απλών και εμπνευσμένων από το φυσικό περιβάλλον και τις διαχρονικές κλιματικές μεταβολές, μεθόδων αρχιτεκτονικού σχεδιασμού. Ο **Laszlo Szeker**, Αρχιτέκτων, μέλος της UIA, παρουσίασε τη σπουδαία πορεία των Ούγγρων Αρχιτεκτόνων στο σχεδιασμό κτιρίων με όλο και λιγότερους εκπαιδευμένους ρύπους, παρουσιάζοντας χειροπιαστά παραδείγματα κτισμένου έργου στη χώρα του, που κινούνται θετικά στην αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής. Η **Fransesca Sartogo**, Αρχιτέκτων από την Ιταλία και πρόεδρος του Πανερωπαϊκού Προγράμματος EURO-

ρόλο που καλούνται συνεχώς να διαδραματίσουν η Αρχιτεκτονική και η Πολεοδομία. Ο **Χρήστος Ντούμας**, Αρχαιολόγος, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενέπνευσε από νωρίς όλο το ακροατήριο, δείχνοντας την πανάρχαια σχέση, εξάρτηση και απόκριση του ανθρώπου και της κοινωνικής ομάδας απέναντι στις κλιματικές μεταβολές και τα φυσικά φαινόμενα που έπονται των τελευταίων αποδεικνύοντας ουσιαστικά, ότι οι άνθρωποι ξέρουμε εδώ και χιλιάδες χρόνια ακριβώς τι πρέπει να κάνουμε για να συντονιστούμε ομαλά με τη φυσική ροή και την κλιματική πορεία του πλανήτη. Ο **Χρήστος Ζερεφός**, καθηγητής Αστροφυσικής και μέλος

νέργειας στα κτίρια, πριν την εφαρμογή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε αυτά, προσδιορίζοντας έτσι ως παράγοντα - κλειδί τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό. Ο **Federico Butera**, καθηγητής στο Πολυτεχνείο του Milano στην Ιταλία, παρουσίασε, ευρηματικά, την εξέλιξη του ανθρώπου κατά τα διάφορα ιστορικά στάδια, και φτάνοντας στο σήμερα χαρακτήρισε το σημερινό άνθρωπο Τεχνολογικό Άνθρωπο, ο οποίος καταναλώνει ενέργεια υπέρμετρα και αλόγιστα, προτείνοντας μια νέα δίαιτα, αυτή που αντιστέκεται στο διοξειδίο του άνθρακα και επισημαίνοντας ότι δε νοείται πια ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός χωρίς την παράλληλη μελέτη εφαρ-

και τις αστικές συναθροίσεις των ανθρώπων. Στην ημερίδα αυτό έγινε εξαιρετικά σαφές. Όμως η ενημέρωση, ενώ είναι ένας σημαντικός παράγοντας, δε μειώνει τους ρύπους! Πλέον κάθε αρχιτέκτονας ή πολεοδόμος γνωρίζει εδώ και καιρό τι συμβαίνει και πώς πρέπει να δράσει. Κι αν όχι, μάλλον πρέπει να το πράξει σύντομα. Η κατάκτηση γνώσης και εκπαίδευσης για την εξοικονόμηση και την ανανέωση της ενέργειας δεν αφορούν μόνο στα κτίρια που σχεδιάζουμε, αφορούν σ' εμάς τους ίδιους, στα παιδιά μας, στους συνανθρώπους μας. Όποιος αρχιτέκτονας δεν το έχει καταλάβει αυτό, δεν πρέπει να σχεδιάσει τίποτα άλλο!

Παρέμβαση για ελλείψεις προκηρύξεις μελετών στο υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γ. Αλαβάνος**, με επιστολή του προς το υπουργείο Εθνικής Άμυνας (Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, Υπηρεσία Έργων Πολεμικής Αεροπορίας) σχετικά με τις προκηρύξεις για την ανάθεση της «Μελέτης κατασκευής συγκροτήματος παραγωγικών συνεργείων ΣΤ' Τομέα ΚΕΑ» (Μ/Ε-298Ε) και της «Μελέτης κατασκευής υποστυγών και συνεργείων/γραφείων ΚΕΑ» (Μ/Ε-307Ε) της Υπηρεσίας Έργων Πολεμικής Αεροπορίας του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας επισημαίνει τα ακόλουθα:

• Όσον αφορά την προκήρυξη Μ/Ε-298Ε:

α. Δε γίνεται διαχωρισμός των αμοιβών των δύο κατηγοριών, ενώ ζητούνται τα αντίστοιχα πτυχία, δηλαδή Δ', Ε' στην κατηγορία (09) και Γ' ή Δ' στην κατηγορία 15.

β. Στο «Τεύχος Προεκτιμώμενων Αμοιβών» η αμοιβή η οποία υπολογίζεται αθροιστικά για τις παραπάνω κατηγορίες έχει προκύψει από το σύνολο των Η/Μ εγκαταστάσεων κτιριακών έργων και όχι αναλυτικά ανά εγκατάσταση.

γ. Έχει υπολογιστεί μόνο το 50% της αμοιβής της οριστικής μελέτης λόγω ύπαρξης υφιστάμενων μελετών, οι οποίες, όπως αναφέρεται, μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ενώ στο «Τεύχος προδιαγραφών και προγράμματος μελετών έργων» αναφέρεται ότι απαιτούνται πλήρη

στάδια κατά τις προδιαγραφές του ΠΔ 696/74 οριστικής μελέτης και μελέτης εφαρμογής.

Τα στοιχεία που αναφέρονται στο φάκελο του έργου (παραρτήματα) παραπέμπουν σε κάποιο στάδιο Προμελέτης, αλλά στην πραγματικότητα αυτά που περιέχονται είναι μόνον απαιτήσεις σχεδιασμού και ενδεικτικά χωροταξικά σχέδια και όχι προμελέτη. Δεν έχει υπολογιστεί η αμοιβή μελέτης του παραλειπόμενου σταδίου (στην περίπτωση αυτή η προμελέτη).

• Όσον αφορά την προκήρυξη Μ/Ε – 307 Ε:

α. Στο «Τεύχος Προεκτιμώμενων Αμοιβών» η αμοιβή, η οποία υπολογίζεται, έχει προκύψει από το σύνολο των Η/Μ εγκαταστάσεων κτιριακών έργων και όχι αναλυτικά ανά εγκατάσταση.

β. Τα στοιχεία που αναφέρονται στο φάκελο του έργου (παραρτήματα) παραπέμπουν σε κάποιο στάδιο προμελέτης, αλλά στην πραγματικότητα αυτά που περιέχονται είναι μόνον απαιτήσεις σχεδιασμού και ενδεικτικά χωροταξικά σχέδια και όχι προμελέτη. Δεν έχει υπολογιστεί η αμοιβή μελέτης του παραλειπόμενου σταδίου (στην περίπτωση αυτή η προμελέτη).

«Παρακαλούμε» καταλήγει η επιστολή του προέδρου του ΤΕΕ «να επιληφθείτε του θέματος και να προβείτε άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες για την επαναπροκήρυξη των συγκεκριμένων μελετών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ώστε να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η αντικειμενικότητα στις σχετικές διαδικασίες».

Ο παράκτιος μητροπολιτικός χώρος να αποδοθεί στους πολίτες

Η κατεδάφιση του κέντρου «Φαντασία» στην παραλία Σαρωνικού, αποτελεί μια συμβολική κίνηση από την πλευρά της κυβέρνησης, καθώς το κέντρο λόγω πυρκαγιάς έχει πάψει να λειτουργεί τα τελευταία χρόνια. Ελπίζουμε η πράξη αυτή να δείχνει την πρόθεση για την απόδοση του παράκτιου μητροπολιτικού χώρου της Αθήνας στους πολίτες.

Η διεθνώς γνωστή πλέον τάση για αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου και της εικόνας της πόλης μέσω των έργων αναβάθμισης του παράκτιου χώρου (waterfront projects) συνδέεται -στα πετυχημένα παραδείγματα- με την πολιτική διεύρυνσης του δημόσιου χώρου στο παράκτιο μέτωπο.

Το ΤΕΕ με ιδιαίτερη έμφαση εδώ και αρκετά χρόνια έχει συμβάλει στη διεκδίκηση του δημόσιου χαρακτήρα του παράκτιου χώρου ο οποίος αποτελεί πολύτιμο φυσικό πόρο της χώρας.

Ειδικότερα για τον παράκτιο χώρο του Σαρωνικού από το 2007 το ΤΕΕ με άλλους επιστημονικούς και αυτοδιοικητικούς φορείς, αλλά και με τον Εισαγγελέα Περιβάλλοντος, προχώρησαν σε κοινή δράση για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων παρέμβασης για τη διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης των πολιτών σε ολόκληρο το θαλάσσιο μέτωπο.

Προϋπόθεση για την εξασφάλιση του κοινόχρηστου χαρακτήρα των ακτών του Σαρωνικού, αποτελεί η εφαρμογή γενικά της νομοθεσίας από όλους και όσους λειτουργούν ως κράτος εν κράτει και ειδικότερα του ΠΔ για την Προστασία της Παραλιακής Ζώνης (ΦΕΚ 254/Δ/04) που είναι ανενεργό έξι χρόνια, αφορά στο νότιο παραλιακό μέτωπο της Αττικής και εκτείνεται σε μήκος 40 κλμ. από το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας έως την Αγία Μαρίνα Κορωπίου.

Το ΠΔ αποτελεί ένα σημαντικό βήμα θεσμικής ρύθμισης που όφειλε να έχει υλοποιηθεί με:

- Την απομάκρυνση ή μετεγκατάσταση των απαγορευμένων χρήσεων και των αυθαιρέτων κατασκευών (νυκτερινά κέντρα, εγκαταστάσεις μηχανοκίνητου αθλητισμού, καρτ, τζετ σκι, κλπ.).

- Την απομάκρυνση των παράνομων περιφράξεων που αποκόπτουν την ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών προς τις κοινόχρηστες παραλίες.

- Την απελευθέρωση των περιοχών αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και προστατευμένων υδροβιοτόπων από τις υπάρχουσες εγκατεστημένες χρήσεις (κέντρο διασκέδασης «Ακρωτήρι» στον Άγιο Κοσμά και Εθνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών).

- Την ενεργοποίηση του προβλεπόμενου Φορέα Διαχείρισης με συμμετοχή όλων των συναρμόδιων δημοσίων και αυτοδιοικητικών οργάνων και των κοινωνικών φορέων και ταυτόχρονη κατάργηση των φορέων που σήμερα διαχειρίζονται μεγάλα τμήματα του παραλιακού μετώπου (ΓΤΑ, Ολυμπιακά Ακίνητα ΑΕ, ΕΤΑ κλπ.).